

Тема війни
у дзеркалі сучасної
української літератури

Віртуальна виставка

Підготували
Резанова Т. М.,
Онїша Т. П.,
Матвєєнко Т. В.,
Козак В. А.

Ми намагалися представити матеріал, де подається сучасне бачення мобілізаційних і режимних заходів радянського керівництва, стратегічних і фронтових операцій на території України, повсякденне життя цивільного населення в умовах нацистського режиму. Велику увагу приділено висвітленню «української проблеми» напередодні й на початку світової війни, долі українських земель, українському визвольному рухові, діяльності радянського підпілля й партизанів, взаєминам влади й українського суспільства в ті буремні роки.

Ми маємо пам'ятати героїв тієї війни. Серед видатних людей, чії долі пов'язані з історією нашого краю є чимало прикладів справжнього героїзму та самопожертви. Один із них – Євген Березняк, відомий як майор Вихор, якому вдалося роздобути карту мінування Кракова, давньої столиці Польщі. Завдяки цьому були врятовані життя краков'ян та місто, перші відомості про яке відносяться до X століття. А в мирний час Євген Степанович працював на педагогічній ниві, зауважував: «Розвідником я став через необхідність. Але за своєю натурою завжди був освітянином...».

Зміст

Частина I. Трагічний літопис війни в художньому слові

Представлено художні твори сучасних українських письменників про події Великої Вітчизняної війни.

Частина II. Сучасне бачення періоду Другої світової війни в науково-публіцистичній літературі

Запропоновано сучасні дослідження у вимірі подій Другої Світової війни.

Частина III. В пам'ять про одного героя...

Про його героїчний подвиг написано десятки книжок, знято кінофільми... Мова йде про Героя України, відомого розвідника, а в мирний час освітянина – Євгена Степановича Березняка.

Частина I. Трагічний літопис війни в художньому слові

84(4УКР)6
В48

Винничук Ю. П. Танго смерті : роман /
Ю. П. Винничук. – Х. : Фокус, 2015. –
379 с.

Анотація: Події роману розгортаються у двох сюжетних зрізах. У довоєнному Львові і під час Другої світової чотири друзі – українець, поляк, німець і єврей, батьки яких були бійцями армії УНР і залинули у 1921 році під Базаром, - переживають різноманітні пригоди, закохуються, воюють, але за будь-яких катаклізмів не зраджують своєї дружби. Паралельно у наші дні відбуваються інші події з іншими героями. І не лише у Львові, але й у Туреччині. Проте яким чином обидві сюжетні лінії зійдуться до купи, довідається у несподіваному фіналі.

Юрій Винничук (1971) —
український письменник,
журналіст, сценарист, режисер.
Він є автором кількох романів,
зокрема «Танго смерті» (2015),
який отримав численні відзнаки
в Україні та за кордоном.

«Танго смерті» — це роман про війну, про любов, про дружбу, про виживання. Це роман про те, як люди переживають війну, як вони люблять, як вони дружать, як вони виживають. Це роман про те, як люди переживають війну, як вони люблять, як вони дружать, як вони виживають. Це роман про те, як люди переживають війну, як вони люблять, як вони дружать, як вони виживають.

84(4УКР)

6К59

Кокотюха А. Чорний ліс : роман / А. Кокотюха ; передм. І. Патриляка. – Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2015. – 304 с.

Анотація: Автор звертається до теми українського повстанського руху в роки Другої світової війни. У Чорному лісі на Волині українці ведуть смертний бій на три фронти: з німцями, росіянами та поляками. Головному героєві – колишньому міліціонереві з Миргорода, зекові, радянському диверсанту – непросто розібратися в тому, хто є ворогом його народу. Утім, вроджене прагнення справедливості не лишає для нього сумнівів, на чьому боці правда, а стрімке розгортання подій, у вирі яких він опинився, спонукає відстоювати її зі зброєю в руках.

84(4УКР)6

М34

Матіос М. Черевички Божої Матері
вирвана сторінка з буковинської саги
: повість / М. Матіос. – Л. : Піраміда,
2013. – 208 с.

Анотація: Повість відомої української письменниці є трагічною буковинською історією червня-липня 1941 року, в якій і справді нема пересичення правдою. Іванка Борсук – головна героїня – у свої дванадцять років розуміє найголовніше: що є Добро і що є Зло. Бездоганне знання гуцульських вірувань і народних традицій, людської психології та історичних фактів і на цей раз дозволили авторці відтворити особливу драму людини ХХ століття на одній із територій, які історик Тімоті Снайдер назва «кривавими землями».

У2

Р90

Рутківський В. Г. Потерчата: дитяча словідь перед дорослими, які так нічому й не навчилися : повість / В. Г. Рутківський. – Одеса : Астропринт, 2008. – 160 с.

Анотація: Володимир Рутківський – автор багатьох веселих і цікавих книжок, адресованих читачеві. Проте сам він відносить себе до того покоління, яке прийнято називати дітьми війни. Тож його повість «Потерчата» є розповіддю про своє дитинство в тому страшному світі, який дорослі перетворили у війну. По суті, це словідь дитини, якій вдалося пройти по тонкому лезу між смертю і життям, любов'ю і ненавистю, вірою і божевіллям.

84(4УКР)6

T41

Тимошенко Б. О. Потала :
роман-сповідь у семи книгах /
Б. О. Тимошенко. – Біла Церква :
Буква, 2012. – 712 с.

Анотація: Роман-епопея відомого
письменника – це художнє
осмислення автором пройденого
ним самим і його поколінням дітей
війни важкого життєвого шляху, де
у жорнах тоталітарного
комуністичного режиму
перемелювались на сколопий
порох долі мільйонів.

У2

Т 50

Товстюк К. Хресна дорога. Трагедія / К. Товстюк. – К. : Вид-во ім. Ольги Теліги, 1999. – 344 с.

Анотація: У книжці в поетичній формі через долі героїв автор розповідає історію України. «Велетенська боротьба нашого народу за волю непередодні Другої світової війни, під час її і в першому десятилітті після неї набрала таких глобальних масштабів, що історія навряд чи знайде їй аналог по всій сукупності її характеристик». Бажання автора – передати читачеві, особливо молодому, свої спогади, трагічний літопис життя свого народу, а також свою віру у краще майбутнє вільної України, у розвиток української нації. Прийдешнє покоління повинно пам'ятати і розуміти, як для них здобували цю волю їхні діди і батьки.

Б21.161.2

Ш78

Шовкошитний В. Ф. Білий кречет :
історичний роман / В. Ф. Шовкошитний.
– К. : Український пріоритет, 2013. –
320 с.

Анотація: Книга знаного українського письменника – гостросюжетний роман «Білий кречет» – охоплює події 1937–1953 років на Наддніпрянщині, Поділлі, Поліссі, Волвіє і Галиччє: великий терор, «золотий вересень», війну тоталітарних імперій і боротьбу УПА з ними. Вир лихоліття влітає героїв юнк, Макара – «Кречета» й Ельвіру, у світ Ярослава Стецька, Миколи Арсенича, Бульби-Боровця, Кліма Савура, творців УПА та Опевської й Колківської республік, проводить їх всіма колами пекла, та негоден знищити в їх душах триєдиної любові – до Бога, до людей, до України.

Частина II. Сучасне бачення періоду
Другої світової війни
в науково-публіцистичній літературі

63.3(4УКР)624

П20

Патриляк І. К. Україна в роки другої світової війни: спроба нового концептуального погляду : наукове видання / І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – Ніжин : Лисенко М. М., 2010. – 590 с.

Головним завданням наукової праці є аналіз історичних подій Другої світової війни в Україні. Дослідження здійснюється за допомогою методів історичної науки. Автор досліджує період з 1939 по 1945 рік, зокрема акцентуючи увагу на роки окупації України німецькими військами. У 1941 році територію України окупували німецькі війська, а в 1943 році почалися активні воєнні дії на території України. Автор аналізує роль українців у боротьбі з німецькими окупантами, зокрема діяльність українських національно-визвольних збройних сил.

Підсумком дослідження є висновок, що Україна була країною, яка активно брала участь у Другій світової війни, зокрема в боротьбі з німецькими окупантами.

63.3(4УКР-4КІР)624

ПЗО

Петренко І. Д. *Нацистський окупаційний режим на Кіровоградщині 1941–1944 рр. [До і рінци: визволення України від нацистських загарбників] /*

І. Д. Петренко : Державний архів Кіровоградської області, Кіровоградське обласне відділення пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України", Кіровоградська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. – Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2014. – 554 с. – (Архівні документи свідчать)

Анотація: Книга, базуючись винятково на документах Державного архіву Кіровоградської обл., розповідає про надзвичайно складний, драматичний, але досі недостатньо вивчений період історії Кіровоградщини - нацистську окупацію (1941-1944 рр.)

94(477.65)''1941/1943''

ПЗ0

Петренко І. Д. Обком утік...
(з історії організації
"всенародної" боротьби проти
нацистів на Кіровоградщині в
1941–1943 рр.) / І. Д. Петренко ;
ред. О. О. Бабенко [та ін.]. –
Кропивницький : Імекс-ЛТД,
2017. – 524 с. – (Архівні
документи свідчать)

Дана праця є першим документальним збірником свідчень про діяльність Обкому боротьби проти фашистів на Київщині в період Другої світової війни. Книга розповідає про діяльність Обкому в період Другої світової війни, про діяльність Обкому в період Другої світової війни, про діяльність Обкому в період Другої світової війни.

63.3(4УКР)

П 30

Петровський В. В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В. В. Петровський, Л. О. Радченко, В. І. Семенович. – Х. : Школа, 2007. – 592 с.

Книга «Історія України: Неупереджений погляд» є результатом спільних зусиль авторів. Авторі висловили подяку за матеріальну підтримку видавництва «Школа» Тернопільської області, за матеріальну підтримку та матеріальну допомогу у видавництві «Школа» Тернопільської області. Книга є результатом спільних зусиль авторів для української історичної науки та для всіх, хто цікавиться історією України.

63.3(4УКР)624

С91

Сучасні дискусії про Другу світову війну : зб. наук. статей та виступів українських і зарубіжних істориків / упоряд. : Я. Грицак, П. Кендзьор, С. Турчаник. – Л. : ЗУКЦ, 2012. – 224 с.

Збірка наукових статей та виступів українських і зарубіжних істориків сучасного покоління набуває популярності серед читачів. Особливої ваги набуває наслідком дослідження зарубіжних істориків про Другу світову війну у системі історичної освіти. Адресується науковцям, вчителю історії, студентам вищих навчальних закладів.

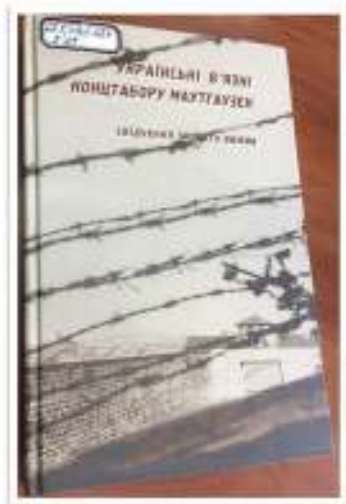

63.3(4УКР)624

У45

Україна в Другій світовій війні:
погляд з XXI ст. : іст. нарис :
у 2 кн. Кн. 1 / авт. кол. :
О. Є. Лисенко [та ін.] ; ред.
кол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К. :
Наук. Думка, 2011. –733 с.

В Україні здійснюється вивчення історії Великої Вітчизняної війни з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів. Це робить актуальним вивчення історії України в Другій світовій війні з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів. Вивчення історії України в Другій світовій війні з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів є важливим етапом у вивченні історії України в Другій світовій війні з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів. Вивчення історії України в Другій світовій війні з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів є важливим етапом у вивченні історії України в Другій світовій війні з точки зору сучасності та в контексті сучасних викликів.

63.3(4УКР)624

У45

**Українські в'язні концтабору
Маутгаузен. Свідчення тих,
хто вижив / упоряд.: Т. В.
Пастушенко [та ін.]. – К.: Вид-
во ім. О. Теліги, 2009. – 336 с.**

У книжці представлено збірку свідчень українських в'язнів концтабору Маутгаузен, які пережили жахіття концтабору. У книжці також наведено фотографії, документи та листи, які були доставлені в Україну після війни. Книжка є важливим джерелом інформації про життя в'язнів та про життя в концтаборі.

Частина III. В пам'ять про одного героя...

Про його героїчний подвиг написано десятки книжок, знято кінофільми... Мова йде про Героя України, відомого розвідника, а в мирний час освітянина – Євгена Степановича Березняка.

Безуглий С. В. Битви та операції Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр. /

С. В. Безуглий // Все для вчителя. – 2011. – № 4/5. – С. 89–95

Анотація: Автор послідовно описує події Великої Вітчизняної війни за її основними битвами та операціями.

Видатний громадянин і педагог : пам'яті легендарного розвідника майора "Вихора" Сєгена Степановича Березняка // Освіта. – 2013. – № 49(27 листоп.) – 4 груд.). – С. 11.

Анотація: Стаття присвячена пам'яті Героя України, видатного діяча освіти, учасника Великої Вітчизняної війни, легендарного розвідника майора "Вихора" - Сєгена Степановича Березняка.

МАЙОР ВИХОР: ПАМ'ЯТАЮ КОЖНУ ПЕРЕМОГУ В ОСВІТІ!

...випадку, коли він був вимушений залишити службу в армії. Він працював вчителем в школі, а потім директором школи. Він був дуже вдумливим і працьовитим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти іншим. Він був дуже люблячим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти своїм дітям. Він був дуже вдумливим і працьовитим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти іншим. Він був дуже люблячим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти своїм дітям.

...випадку, коли він був вимушений залишити службу в армії. Він працював вчителем в школі, а потім директором школи. Він був дуже вдумливим і працьовитим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти іншим. Він був дуже люблячим чоловіком. Він завжди був готовий допомогти своїм дітям.

ВІСНИК - № 44
ВІСНИК - № 44

Галата С. Майор Вихор: Пам'ятаю кожну перемогу в освіті! / С. Галата // Освіта України. – 2013. – № 44 (4 листок). – С.13

Лисенко Г. Вихором по життю. Наш земляк С. Березняк / Г. Лисенко, Ю. Баранова // Актуальні аспекти дослідження історії міста : до 250-річчя заснування Єлисаветграда-Кіровограда : (матеріали обл. іст.-краєзн. конф.). В 2-х частинах / упоряд.: П. А. Гайда; відпов. за вип. П. В. Жорезька, рец.: А. А. Кендюхова, І. А. Козьмр. - Кіровоград : ОІППО ім. В. Сухомлинського, 2005. - Ч. 1. - С. 169-172.

Анотація: Стаття присвячена постаті Героя України Євгена Березняка, легендарного майора Вихора, керівнику розвідувальної групи «Голос», стараннями та діями якої було врятовано замоване в роки війни місто Краків.

Львова І. Євген Березняк: невідомі факти легендарної біографії / І. Львова // Народне слово. – 2014. – № 8 (20 лют.). – С. 7.

Анотація: Автор знайомить з маловідомими фактами з життя славнозвісного «майора Вихора» Євгена Березняка.

Матат Д. Євген Березник: Я, насамперед, учитель / Д. Матат // Освіта України. – 2013. – № 19/20 (20 трав.). – С. 4

Анотація: За рік до повсякденного ювілею, маючи 80-річний досвід педагогічної діяльності, легендарний розвідник - прототип майора Вихора, головний герой багатьох документальних та кінофільмів, численних публікацій у періодичній пресі - розповідає про свій основний фах: педагогіку.

Пасічник Л. Кіровоградці у складі антифашистських інтернаціональних сил (Шибанов Г. В., Березняк С. С., Шаповалов О. Т.) / Л. Пасічник // Народне слово. – 2012. – № 53 (20 груд.) – С. 6.

Анотація: Інформацію про кіровоградців, які входили до складу антифашистських інтернаціональних об'єднань, міститься, зокрема, і в документах особових фондів Держархіву області. Цінність цього матеріалу – в його оригінальності, коли викладення передається безпосередніми учасниками описаних подій.

Народний учитель – Герой України

До 100-річчя від дня народження Є. С. Березняка

22 лютого 2014 року виповнюється 100 років від дня народження Героя України Євгена Степановича Березняка. За життя Євген Степанович залишив після себе багату спадщину і створив величезну кількість шкільних знахідок, розробив особливі методи викладання. Він залишив після себе величезну кількість шкільних знахідок, розробив особливі методи викладання. Він залишив після себе величезну кількість шкільних знахідок, розробив особливі методи викладання.

Євген Степанович Березняк – це людина, яка зробила величезний внесок у розвиток української освіти. Він залишив після себе величезну кількість шкільних знахідок, розробив особливі методи викладання. Він залишив після себе величезну кількість шкільних знахідок, розробив особливі методи викладання.

Чижевський Б. Народний учитель – Герой України : до 100-річчя від дня народження Є. С. Березняка / Б. Чижевський // Рідна школа. – 2014. – № 1/2. – С. 12–16.

Анотація: У статті розглядаються основні етапи життєвого шляху та діяльності на освітянській ниві Героя України Є. С. Березняка. Аналізується його науково-педагогічна спадщина, яка складається з понад ста праць, присвячених різним аспектам освіти і виховання в Україні.

Шулікін Д. Євген Березняк: Шкода, що в політиків не було уроків інтелігентності / Д. Шулікін, Д. Матат, С. Галата // Освіта України. – 2014. – № 8(24 лютого). – С. 13

Анотація: Запропоновано найкращі фрагменти з розмов з Євгеном Степановичем Березняком, легендарним майором Вихрем, про багаторічний освітянський досвід, про місію вчителя та завдання сучасної педагогіки.

Повний опис джерел представлено
в рекомендаційному списку літератури